

**עין משפט
גד מצוה**

יה אב מיי פ"א מהל' קרבן
פסח ה"ג ג:
יב גר מיי פ"ח מהל'
משה"ק הלכה ט:
ב מ"ה מ"ה שם הלכה י:

תורה אור השלם

1. לא תוכל לזבח את הפסח
באחד שעריך אשר יהיה
אלהיך נתן לך:
דברים טז, ה

מוסף רש"י

מנין לזוהב פסח במת יחיד.
במה קטנה, להי קטן במת יחיד
ולא במת זכור, דבמת זכור בשעת
איסור הבמות ליכא, דשעת איסור
הבמות לאחר שנחמד משכן שילה
ומתחבר היה להם הימור עד שנבנה
בית עולמים, ומשנבנה חזרו
לאיסורם ושוב לא היה להם הימור:
שהוא בלא תעשה, אבל כתיב
דשחתי חוק ליכא, ומנין לה קודם
חלות, דמחוסר זמן הוא להחמיל
במנין, דכתיב אשר ישמע חזון
לחיותם ושוב לא היה להם הימור:
וכאן ללא לאחר זמן, יוכל אף
בשעת היתור הבמות כן, יכא
זמנו עליו ושחתי חזרו ללאהל מועד
אזני חייב עליו, וליף מהכא
דמחוסר זמן בחוק אשר ישמע חזון
בכתיב, בלא תעשה מיחה הוא האיל
וראו ללא לאחר זמן, יוכל אף
בשעת היתור הבמות כן, יכא
בלא תעשה זה דהא לא התורה
במת יחיד אלא לזכר העירך ויחיד
ולחיו הוא לגביה בשעת איסור:
תלמוד לומר, דהא לא הוה הכא
לא משעת אלא בשעת איסור
הבמות ובי שמעתיך לא לקרא לא
מוכל לזבח את הפסח בזמנו יחיד
וזמן שכל ישראל נכתיב בשעת אחד
וכי יא אל התקום אשר יבחר
שכן ראו לפנינו כיצא צו בפנים,
דלשם בחוק מחוסר זמן צבועים
לשמו בפנים אבל שלא לשמו כיון
לשם עולה או לשם עולמים חייב
שכן ראו לפנינו כיצא צו בפנים,
דכל הנחתים שנבנו שלא לשמן
כשרין אלא שלא עלו לבעולם לשם
חובה חוק מן הפסח בזמנו והתפסח
ככל זמן (ויחא טב):

קיד:

אלמה אמר רבי זירא הבתוב נתקו לעשה. אין זה כשאר לאו הניתק לעשה דכפ' בתרא דמולין (דף קמ"א). וכפ' ב' דמכות (דף יד. טו. טז). כגון לאו דגויזלה ולקטו שכחה ופיאה ונותר ד' ולא יוכל לשלחה כל ימיו דא"כ מאי פריך דללקי משום לאו דלא תעשון והא ניתק לעשה הוא אלא הוי כמו נתקו הכתוב מטומאה תמורה לטומאה קלה ט' דבאותו ואת בנו (מולין פ:). דרשינן ולגדר לא ירצה לימד על כל הפסולים שבשור ושה שהם בלא ירצה וכתב רחמנא דבמחוסר זמן מיום השמיני והלאה ירצה להזיאו מכלל שאר פסולים שהם בלא ירצה ולומר דזהאי ליכא אלא עשה כעין דבר שהיה בכלל ויאל לידון דבדר הדש בסוף פ"ק דתמורה (דף יג:). וכענין זה הוי צדד ישב דמזרע צפ' אלו דברים (פסחים טו:). דלמרי' שהכתוב נתקו לעשה והזיאו מכלל שאר טמאים שהם בלאו דלא יעמאו את מחניהם ולהכי פריך דלילקי משום דמפורש בגופיה לאו דהדיא כדדרשינן מלא תעשון וכן פ"י בקונטרס אבל בפרק אותו ואת בנו (מולין פ"א). פירש בקונטרס דהוי כשאר לאו הניתק לעשה דעלמא דמיים השמיני והלאה ירצה משמע קודם זמנו לא ירצה והניחהו עד שיעבור זמנו ט' וקשה מהך דשמעתא וכי תימא דהכי פריך משום דאיכא נמי לאו דלא תעשון לא אמרינן דאתי מד עשה ועקר תרי לאו כדלמרי' צפ"ק דתמורה (דף ז:). לאו דמי דהני מיילי התם דסמיכי גבי הדדי הלאוין אכל העשה תדע דהא בפרק ב' דמכות (ד' טו. ו) ושם ד"ה (תינא) תשיב לא יעמאו את מחניהם ניתק לעשה אי לאו משום דקדמו עשה אף על גב דאיכא לאו נמי דואל המקדש לא תבא ומייהו התם איכא למימר משום דאיכא ט' תרי עשה דכתיב מחוק למחנה תשלחם אבל אשכחן גולה דאיכא תרי לאוי לאו דלא תעשוק ולא תגזול דבפרק המנבל (צ"מ ק"א). אמר רבא זהו עושק זהו גזל וחשבי ליה ניתק לעשה בזכות (דף יד:). ובחולין (דף פ:). הלכך כריך לחלק דהיא דתמורה (דף ז:). דפרשישית דלכך שני הלאוין אכל העשה לומר שאין העשה מנתקם: **רב נחמן בר יצחק אמר פנים דגלגל בו**, שינויה הוא דקמשני (התם) דאפילו לר"ש לא לקי במחוסר זמן בפנים כי אם בחוק דפ"י בקונטרס. ויש גירסא אחרת בספרים לרבי שמעון ה"ג והא גלגל פנים הוא אמר רב נחמן בר יצחק פנים דגלגל בו, ויש ט' לקיש פריך דנפקא ליה מלא תעשון לאו במחוסר זמן דהא ט' קרא בגלגל קאי ופנים הוא וכי תימא קל וחומר בחוק הא אין מזהירין מן הדין ומשני פנים דגלגל לגבי שילה כחוק דמי: **אלא** לאו קודם הצות, ואע"ג דחזי בפנים שלא לשמו לא מיחייב כרת כיון דמחוסר עקירה ואין עומד היא ליעקר קודם זמנו: **היתר במה לחבריו**, ושעת היתר הבמות דקמני היינו קודם חלות דכשר בצמה שלא לשמו וא"ת דמשמע הכא דתורין שלא הגיע זמנו לרבי שמעון חיילא קדושה עלייהו והשוחטן בחוק בלאו ובמעילה בפרק ודל חטאת (דף יג:). נמי אמר רבי שמעון

דמועלין משום דראוין לאחר זמן ובתמורה בפרק אלו קדשים (דף יט:). גבי אשם בן שמים והזיאו בן שנה אמר ר' שמעון דכל עמלן אינן קדושים משום דכל מידי דלא חזי ליה לגופיה לא נחמא ליה קדושת הגוף ופריך התם מאי שנא ממחוסר זמן דלא חזי ליה לגופיה ט' (לא נחמא ליה קדושת הגוף) ואמר ר"ש דקדוש פירוש צמתני' דהכא דתנן מחוסר זמן רבי שמעון אומר בלא תעשה ומשני דאיתקוש לזכור דקדוש לפני זמנו ומנו לקרב לאחר זמן והשתא תינה מחוסר זמן תורין שלא הגיע זמנו מאי טעמא וי"ל דבדר שאינו ראוי לשם ט' קרבן ילפינן ממחוסר זמן שאין ראוי לשם קרבן אבל דבר שאינו לקרבן אחר ולקרבן זה שהוא מקדישו אינו ראוי לא נחמא ליה קדושת הגוף ופסק קודם חלות דקדוש לר' שמעון וכן חטאת ואשם דזו חובה ויולדת ומזרע דקדושים קודם זמנו כדתינן בפירקין (לעיל ק"ב). ולא פליג ר' שמעון ובתורת כהנים בפ' אחרי מות ק' קאלמר נמי רבי שמעון והשוחטן בחוק בלאו הני אין מחוסר זמן בגופן ולא דמי לאשם בן שנה והזיאו בן שמים בן שמים והזיאו בן שנה דמחוסרי זמן בגופן וא"ת דמחוסר ט' זמן היאך קדוש הא אמרינן לעיל צפ"ק (דף יג:). לילה לקדושה יום להרצאה אבל ציום שביעי לא ובצבורות פרק הלוקח בהמה (דף כ"א). קאלמר ר"ש מחוסר זמן נכנס ללירי להתעשר יליף מזכור דקדוש לפני זמנו ופריך ואדיליף מזכור לילף מנקדש אלא מה שממע דקדשים קודם זמנו לא קדשי וי"ל דאסור להקדישם אבל אם הקדישם תוך ט' זמנם קדושין אלא דעבד איסור דרחמנא אמר * מיום השמיני אין הא קודם לכן לא אבל מעשר לרבי שמעון שרי להכניסו תוך זמנו ללירי להתעשר דיליף התם מעשר העברה העברה מזכור והא דלא ניחא ליה למילף תחת תחת מקדשים דניחא ליה למילף העברה טפי משום דהעברה דמרייהו משמע עמעזירה להקדישה ויש ליתן לענין זה יליף דיש תמורה (דף ז:). היאך מחוסר זמן קדוש קדושת הגוף דכל היכא דאמר רחמנא לא תעבד אי עבד לא מהני ושמא לענין זה יליף תחת תחת ממעשר או שמא יש טעם אחר: **דועירי** קבועה תנאי. משום דמזרע יש זו טומאה כעין זו חובה ויולדת אבל מיר דלא דמי להו שירייה וכן צרכיות בפרק ארבעה מחוסרי כפרה (דף ח:). נמי אשכחן דמי זו חובה ויולדת ומזרע והתם מפרש מאי טעמא לא תני מזרע ומזרעת דקמני זו חובה וניחא השתא לועירי דבזיר בלא מזרע כגי דאיכא תרתי בזיר דמיר טמא מציא אשם ט':

פרת חטאת פרק ארבעה עשר זבחים

מילקי נמי לילקי. השוחט מחוסר זמן ט' דהא משכן דגלגל היא צמת ליבור פנים הוא שאלה מועד של מדבר היה שם וקאלמר רחמנא ביה נמי לא תעשון: **אלמה אמר רבי זירא**. צפ' אותו ואת בנו (מולין פ:). דקמני קדשים צפנים ט' סופג את הארבעים משום לאו דאותו ואת בנו והוינן צה וילקי נמי משום לאו דמחוסר זמן דתניא מנין שלט' הפסולים שבשור ושבשה שהן בלא ירצה ת"ל ושור ושה שרוע וקלוט ומחוסר זמן פסול הוא ומשני ר' זירא הנח לאו דמחוסר זמן דהכתוב נתקו לעשה דכתיב ביה עשה ימירא כדמפרש התם למימרא שהזיאו ונתקו מכלל לאו דלא קאי עליה ט' בלאו דשאר פסולין והשתא דלמרת הכא לאו דהדיא כתיב ביה ילקי עליה: **דלמא** ה"מ. דמשני נמי התם דלא לקי לרבנן דפליגי עליה דרבי שמעון דלא דרשי להאי לא תעשה למחוסר זמן דההוא דלאותו ואת בנו דשני ר' זירא עלה מיתוקמא התם דלא כר"ש אבל לר' שמעון ה"ג דלקי בלאו דמחוסר זמן צפנים: **רב נחמן בר יצחק אמר**, לר' שמעון נמי לא לקי ממחוסר זמן וזמן צפנים דגלגל לגבי שילה חוק הוא לגבי חובות האילי דאינו כשר להקרבתו ו הלכך בחוק הוא דאשכחן ביה לא תעשה משום איסור צמה ולא צפנים: **צעט איסור הצמות**. קס"ד במדבר ושינה וצית עולמים: **אחר חזום**. ד"ד דמני וזמניה: **כרת נמי נויחייב**. דהא מתקבל צפנים: **קודם חלות**. דהוי מחוסר זמן לשמו: **צעט היסור הצמות קאמר**. כמו בגלגל הוא וגבעון דהותרו צמות יחיד לעולה ושלמים ואשמעינן קרא דלגבי חובות

איכא לא תעשה ולא משום מחוסר זמן דהא חזו השתא בצמה גדולה: **איסור צמה לו**. לקרבן זה: **היסר צמה לחבירו**. לעולה ושלמים דנדר ונדבה וסיפא ה"ק יכול אף בשעה שהוא מותר בצמה כגון קודם חלות שהוא ט' לשלמים ת"ל כו' ט'. בשער אחד בצמה גדולה לשחוט פסחיהם: **דועירי קבועה תנאי**. למיתני צמתיתין מזרע דהדיא: **דרב ששם** או **קבועה תנאי**. ומייהו אגן משנינן לה בגמרא וקבעינן לה בגמ' הכי ככל חסורי מחסרה דהש"ס: **רב חלקיה**. אלאשם קאי ולא אשחטא דאילו חטאת פסולה שלא לשמו צפנים: **לא שנו**. דפטור בחוק: **אלא לשמו**. ואפילו סתמא דזהאי שמא אינו מתקבל עכשוו צפנים: **אבל שלא לשמו**. כגון לשם עולה וזשם זה הוא ראו לזבא לפנים דכל הזבחים שנזבחו שלא לשמן כשרין חוק מן הפסח והשתא ט': **אי הכי כי שחית ליה לשמו בחוק נמי נויחייב**. דהא ראו היה לעקור שם זה ממנו ולבצא לפנים: **מחוסר עקירה**. וכל כמה דלא איעקר שם אשם מיניה סתמיה לאו למיעקר קאי ולא ראו הוא: **וכי יש לך דבר שאינו כשר לשמו**. לפנים: **וכשר שלא לשמו**. אפי' ט' דקי"ל לעיל (דף ז:). כל הזבחים כשרין שלא לשמן ה"מ היכא דכשרין לשמן אבל מחוסר זמן צבועים זה שאינו כשר לשמו היאך יוכשר שלא לשמו: **פסח**

גבי אשם בן שמים והזיאו בן שנה אמר ר' שמעון דכל עמלן אינן קדושים משום דכל מידי דלא חזי ליה לגופיה לא נחמא ליה קדושת הגוף ופריך התם מאי שנא ממחוסר זמן דלא חזי ליה לגופיה ט' (לא נחמא ליה קדושת הגוף) ואמר ר"ש דקדוש פירוש צמתני' דהכא דתנן מחוסר זמן רבי שמעון אומר בלא תעשה ומשני דאיתקוש לזכור דקדוש לפני זמנו ומנו לקרב לאחר זמן והשתא תינה מחוסר זמן תורין שלא הגיע זמנו מאי טעמא וי"ל דבדר שאינו ראוי לשם ט' קרבן ילפינן ממחוסר זמן שאין ראוי לשם קרבן אבל דבר שאינו לקרבן אחר ולקרבן זה שהוא מקדישו אינו ראוי לא נחמא ליה קדושת הגוף ופסק קודם חלות דקדוש לר' שמעון וכן חטאת ואשם דזו חובה ויולדת ומזרע דקדושים קודם זמנו כדתינן בפירקין (לעיל ק"ב). ולא פליג ר' שמעון ובתורת כהנים בפ' אחרי מות ק' קאלמר נמי רבי שמעון והשוחטן בחוק בלאו הני אין מחוסר זמן בגופן ולא דמי לאשם בן שנה והזיאו בן שמים בן שמים והזיאו בן שנה דמחוסרי זמן בגופן וא"ת דמחוסר ט' זמן היאך קדוש הא אמרינן לעיל צפ"ק (דף יג:). לילה לקדושה יום להרצאה אבל ציום שביעי לא ובצבורות פרק הלוקח בהמה (דף כ"א). קאלמר ר"ש מחוסר זמן נכנס ללירי להתעשר יליף מזכור דקדוש לפני זמנו ופריך ואדיליף מזכור לילף מנקדש אלא מה שממע דקדשים קודם זמנו לא קדשי וי"ל דאסור להקדישם אבל אם הקדישם תוך ט' זמנם קדושין אלא דעבד איסור דרחמנא אמר * מיום השמיני אין הא קודם לכן לא אבל מעשר לרבי שמעון שרי להכניסו תוך זמנו ללירי להתעשר דיליף התם מעשר העברה העברה מזכור והא דלא ניחא ליה למילף תחת תחת מקדשים דניחא ליה למילף העברה טפי משום דהעברה דמרייהו משמע עמעזירה להקדישה ויש ליתן לענין זה יליף דיש תמורה (דף ז:). היאך מחוסר זמן קדוש קדושת הגוף דכל היכא דאמר רחמנא לא תעבד אי עבד לא מהני ושמא לענין זה יליף תחת תחת ממעשר או שמא יש טעם אחר: **דועירי** קבועה תנאי. משום דמזרע יש זו טומאה כעין זו חובה ויולדת אבל מיר דלא דמי להו שירייה וכן צרכיות בפרק ארבעה מחוסרי כפרה (דף ח:). נמי אשכחן דמי זו חובה ויולדת ומזרע והתם מפרש מאי טעמא לא תני מזרע ומזרעת דקמני זו חובה וניחא השתא לועירי דבזיר בלא מזרע כגי דאיכא תרתי בזיר דמיר טמא מציא אשם ט':

מסורת הש"ס

א [מולין פ:]. ג [כתי' לעיל גב. פסחים טו. א. פסחים לא. מוסף פ"ג הי"ד, ספרי ראה קלב, וירוש' מגילה פ"א ה"יא ע"ש כה"ע ד' [ויחא טג]. ט [ע' בחו' לעיל ק"ב. ד"ה וזכתי, א [מנחת מו:]. ו [לעיל ב., ח [נדב' לג. ט ע"י ז"ק, ו פ"ש ו ה"ה, ט ע"י ז"ק, ו פ"ש

הגהות הב"ח

א [גמ' וכו' לשלם לשמו צפנים (צ"ע) מ"ט, וי"צ גירסת רש"י מחוסר: (ג) רש"י ד"ה אלמה וכו' דלא קאי עליה לאו כ"ל וזאת ב' נחמק: (א) ד"ה רב נחמן וכו' זמן קס"ד ואח"כ מ"ה פנים:

גליון הש"ס

ח"ס ד"ה היתר וכו' מיום השמיני און הוא קודם לכן לא. ע"י יחא דף גב ע"ב:

שינויי נוסחאות

א [בס' ימורי מנאים ואמוראים כתיב מקאלמר ליה אלמה אמר רבי זירא ולא אמר ליה והא מר הוא דאמר שעת מיה דרבי זירא אחר היה. ע"כ: ט' א"ל (מנחת) דילמא דמי מילי לרבנן אבל לרבי שמעון כו' (ש"ס, וכו' בהש"ס: ט' ז"ל נחמק וכו' (ש"ס) וכו' בש"ס: ד' ז"ל לא לעולם (ש"ס): ה' מיתב קאי למתא כהמ"ש, ובג"ש גירסא קאמר: ו' ז"ל בר (ש"ס): ז' זמן בפנים דהא (ש"ס): ח' בפנים השני סופג (ש"ס), וענין כהמ"ש: ט' ז"ל לכל (ב"ש): י' להקריבון (ש"ס): י"א שהוא כשר לשלמים (ש"ס): י"ב צד"ו כ"ן הס"ד ומה"ד בשער אחד, וכו' צ"ל: י"ג ז"ל ואע"ג (ב"ש): י"ד ונותר ומהודי גירשתי ואנוסתי דלא יוכל בו (ש"ס). ובג"ש וכו' נחמק ונותר ומימר ולא כו': ט"ן דאיכא נמי תרי (ב"ש): ט"ז ז"ל וירוש' לקיש (ש"ס): י"ח ז"ל דא הא (ב"ש): י"ט לגופיה ונחמא ליה קדושת הגוף דאמר ר"ש וכו' צ"ל: (ש"ס): י"ז ז"ל לשם (ש"ס): י"ח ז"ל ומחוסר (ב"ש): י"ט כ"א ז"ל קודם זמנם קדושים צ"ל (ב"ש):

(א) ת"כ אחרי פ"א ה"א (ג, ט) עליל דף י' ממחזות (א, א) ויחזא סג) ח"ט שם פרשי ר"ה"ח (ד, מנחות מח: ט) פסחים סא. לעיל צא.

(ס) ד"ה ור"א.

שינויי נוסחאות

[א] עולה מחוסרת (כתתיב). וכן להלן בכל המקומות: [ב] גזיר קרבן להקין ואשם מצורע שיש בהן פסול: ע"י רש"י. ועי' טה"ק מש"כ פ"ג [ג] ל"ל בזמנו (ש"ש: [ד] ג"י מתי"י שאני מוציא. ונדו"ו רפ"צ יבול לא אוציא ולפניו תוקן עפ"י ב"ה"ו. וכלה חזק סה: [ח] לשמו לא בני ר"א היה בני פ"ל והשאל ממק (ש"ש: [ז] ובני רש"י. [ז] ל"ל לנין ששהב ש"מ קאי על ג' ד"ו דליתא סג לעולם לשמו. אכל הגורסא דפ"י שגנו אי"ש בלא הבה"ס: [ח] ל"ל בר לויא. וכן להלן ב"ש"י (ש"ש: [ז] ואשם ששהב ש"מ קאי על ג' ד"ו נזיר ואשם מצורע וסביב וכו' ולא ידענא מאי תלמודא אמר רבינא מאי טעמא לא ידעת שור וכו' לל"ל (ש"ש ובני"ג בבבא"י: [ח] מקום ומאי קשיא דלמא ה"ג כדאמרנא אמר ר"י בר יצחק משום וכו' (כתתיב) ש"ס. ק"ל מקום ואילי הוהא וכו' הא אמאי תרשייה דלמא ה"ג ודבארות בקמייהא אמר ר"י בר (ג"ל) ועי' רש"י דמתעב גזירס הנהל כל השאלה וערילי דלעיל ובמאי עסקינן וכו'. וכו' (ש"ס ב"ש: [ט] לוי דהני לוי (ש"ש: [ז] מיתב מעיקרא ממקט (ש"ש: [א] עולה המחוורת לל"ל (ב"ש: [ב] מתיב והאילו אשם לא בעי רבייהא דכו' לל"ל (ש"ס: [ג] י"ג ובמתני' (ש"ס: [ד] ל"ל רשכותי (ש"ס). [והג"י ולשמו שגא רש"י לל"ל חותב ב"י: [ז] אלא הכי קא משני (ב"ש: [ח] ל"ל ואשמעינן (ש"ש: [ח"א] ומיתב באשמות ממקט: [י] ל"ל דאצ"י (ב"ש: [י"א] ל"ל בעיקרה (ש"ס). כ"ל בעיקרה שגנו ערין קאי (בה"ז קרבן אה"ח: [י"ב] כתיב טקף וקשיא לי אכתי למאי איצטריך לרביי משור וכשב תהיו בני עיקרה מעליא אח רבינן ב"י השוחט (דף טף ע"א) מלא יביאנו לעשות פסח חטאת שלא לשמו: [ב] דבור זה מקומו להלן אחר ד"ה יבול (ב"ש: [בא] הגורסא כתיב"ל לפנינו, וכן גירסת שמי"י (בש"ס) ד"ל וילגנ נפל ט"ס כתיב"ל לא לרבס [ב"ש] וכי"צ ג' ו. וה"ק ומ"י כתבו לל"ל יבול שאני מרבה לא גרס הכה. ע"ש בדברי"ס. ח"ל ספר ד דור. לפי שדברי רש"י מנומנים ע"י ל"ל א"ל לה"ק קתא. הנה מתב"כ אחר שמייעט רובע ורובע וכל דמי לעיל במתניין, אחר או אולא את אלו ולא אולא פתח חטאת ועיב הפשתת, מ"ל לה' וכו'. או אולא אלו שאני מיוחדין לה' ולא אולא עולה ומחוסר זמן גרופא, וחטאת בין גרופו בין בגנוליו כו', מ"ל לפני משכן כו' וכו'. או יבול שאני עולה עולה מחוסר זמן צבעלים ואשם נזיר ואשם מצורע כו'. והך כתיבתא הינו מ"ש הרלשון שביבא. והנה בכל הספרים הישנים היה נדפס בגמרא יבול לא אוציא עולה עולה מחוסר זמן בגמרא. והנה שו"ת בתו"כ. ומה שדפס יבול שאני מרבה, הוא עפ"י גה"ת הדב ב"ה. ולפי זה דברי רש"י הם תמוהים. ורקך לומר שהיה הגירסא לפני רש"י יבול שאני מוציא, וכבש רש"י טעמות הוא דהכי רישא דכתיבתא דלעיל הוא וא"כ או ק"ד ונדרבה אלו איך קתני בתב הכי יבול שאני מוציא מולא, ומכאן דכתיבא נמי הוא מולא. ויבול רש"י עוד נראה חת"כ נדרס"י ולא אוציא. חת"כ דלפי האמת הם מולאים. וכבש עור רש"י דנחתת היה ראוי לגרוס בתו"כ. אש"פ שעהנין

פסח כשאר ימוס השנה אינו כשר לשמו. דתנן ב [שחטו קודם חלות פסול כשאר ב"ן הערבים: שלמים הוא. ואין זה אלא לשמו: **לימא מסייע ליה**. לרב חלקיה: **יכול שאני מוציא**. מאל פתח שלא יתייבב בחוך על עולת א [מחוסר זמן צבעלים כגון של יולדת ומצורע הואיל ואינה ראויה לצב לפנים למזותה:

ואשם נזיר ואשם מצורע. שיש בה פסול ולקמיה מפרש ואילו מאי פסולה: **שור מ"מ כו'**. דמלי למימר **אשר ישחט במחנה או אשר ישחט מחוץ למחנה ואל פתח וגו' והנה ידענא דשור או כבז או עו הוא: ואילו חטאת שייריה**. ולא רבייה לחיובא: **אי נימא צומנו**. ולשמו: **מאי איריא אשם**. דרבייה חטאת נמי מחייב ב [דלא בעי רבייהא ואפילו אשם דהא חזי צפנים: **אלא שלא צומנו**. רבייה לחיובא צפנס: **אי נימא אשם אמאי חייה**. והא אינו כשר לקרב ומתני' י [ק"י: **תנא פטור ואי משום דראוי לשלל לשמו צפני' הא מחוסר עקרי' וכולהו מודו צו אלא לאו שלא לשמו רבי לחיובא בחוך כרב חלקיה אלמנא דבר שאינו כשר לשמו צפנים כשר לשלל לשמו ומחייב עליה שלא לשמו בחוך: ה"ג **לעולם צומנו ושלא לשמו**. א"נ **לעולם צומנו**. ותו לא. וממילא אשלל לשמו דאוקימנא קאי. ושכתבו ד [צפריים ולשמו ט [מפרש טועה כתבו ולפוס ריהטא משום דפרכינן לעיל **אי נימא צומנו מאי איריא כו' וקא בעי לנשויה לעולם צומנו ולשמו ודקא קשיא לך אי הכי חטאת נמי איך ה"ג ומנא אשם והוא הדין לחטאת ולאו ומתלת היא דל"כ ר"א מאי בעי הכא מכדי ר"א לענין שלא לשמו אקשיה צפ"ק ו [לעיל י: **צפסול אשם שלא לשמו כחטאת אכל לענין לשמו מאי עיקר ומאי טפל איכא תרוייהו כתיבי להכשיר צפנים וחיוצ בחוך**. ותו ל"ל****

לרביי להאי משור וכבז ועו הרי כשר ליקרב וכמלותו צפנים הוא שחטו בחוך. אלא ב [קא משני לעולם צומנו ושלא לשמו ואיצטריך לרבייה משום שלל לשמו פסול הוא: **ור"א היא**. דמקיש אשם לחטאת דמיפסיל בשלל לשמו צפנים צאשמות ב [דלפ"ה מייבב עלה בחוך אע"ג א [דעיקר מנייה לשמו אשם אכתי אי הוה מעייל ליה לפנים הוה כשר למשחמיה סתמא וכשר לשם אשם ועולה א [לשם חובה דמשום דיצוריה לא מיעקר שמייה מנייה וכל כמה דלא שחמיה ליה בעיקרה ב [קאי סתמא לשמו הלכך כי שחיט ליה ראוי לפנים לשמו היה. וה"ה דלחטאת שלא לשמו נמי חייב אלא תנא טפל ואשמעינן אע"ג דכה"ג פסול צפנים מחייב עליה בחוך וה"ה לעיקר דמ"ש סוף סוף תרוייהו פסילי שלא לשמן ובת"כ ו [אחרי פ"ט ו [קתני בה כדתיא שלא לשמו וע"כ מוקי לה כר"א דאילו לרבנן לא איצטריך ליה לרביי דהא כי האי גוונא מתקבלת צפנים היא ב [ס"ט. קייעתא לרב חלקיה ומיוצבתא דרב הונא: **גגופא** ב [כגון תוך שמונה ללידתה: **יכול שאני מרבה** א [גרס הכא דרש"א ב [דלעיל היא. ובתורת כהנים ו [שם פרש' ו [הכי תניא לה אזריא את אליו שאינו מיוחדין לשם ולא אזריא עולה מחוסרת זמן גגופה וחטאת בין גגופה כו' והגרסנין ב [שינו את הלשון וגרסנין ד [הכא יבול שאני מרבה ב [את כו' לפי שהציזאה בלימודא ב [אחריתא וסברי דסיפא דההיא דלעיל היא א [כו'. **יכול שאני מרבה**. משום ב [מ"מ אף עולה מחוסר זמן וכו': **וחטאת בין גגופא בין צבעלים**. כגון של נזיר ומצורע שלא מלאו ימייהם ב [ואילו אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ב [שיירייה ולא רבייה לפטורא שמת מיינה ס"ל דחייב: **ובמאי אי נימא בלשמו אשם נמי ניפטריה**. דהא לא חזי: **אלא שלא לשמו**. הלכך חטאת פטור דלא חזי לפנים ואשם חייב דחזי לפנים ואף על גב דאין ראוי לשמו והיינו כרב חלקיה ודלא כרב הונא: ה"ג **הא מני ר"א היא כו'** ולא גרסנין לעולם בלשמו: **הא מני ר"א היא**. כלומר דהאי בשלל לשמו היא כדקאמרת הלכך חטאת פטור דלא חזי צפנים לא בלשמו זמן הוא פטור דלא חזי צפנים לשמו צומנו זמן ולא לשלל לשמו דר"א קאמר א [דפסיל צאשם שלא לשמו והאי דשייביה לאשם לאו דק"ל דחייב אלא כיון דחד טעמא הוא משום דתרוייהו פסולין שלא לשמו צפנים הוא תנא עיקר חטאת דפטור וכ"ש טפל אשם והאי כ"ש גמגום ודחוקיה דרב הונא לאוקמיה כר"א משום סיפא דעל כרחיך כרבי אליעזר מיתוקמא דכפרישנא לעיל א [ועוד משום דלרבנן לא ב [לפינן אשם מחטאת ליכא למימר תנא האי והוא הדין דאין להאף על גב דלרבנן נמי קאמר דפטור דאין כך לשמו. וכשר שלא לשמו לא מני לאוקומא כרבנן דא"כ נשמעינן אשם דפטור דנשמעינן ב [בה מתייב וכו"ש חטאת: **ס"ט דכי אשא רב דימי כו' ואילו חטאת אשם זיירא ובמאי כו'**. כדאזויבנא ו [צקמייתא: **ומאי קושיא**. לסיועה לרב חלקיה דלמנא ה"ג כדאמרין דצומנו קאי כדאוקמא צקמייתא לעיל ור"א היא: **אמר ר"נ בר יצחק**. לא מלי לאוקומי להא צומנו משום דרב דימי קשיא ליה דתני (ליה) בר ליואי אדחני לוי שחטן מחוסר זמן צבעלים פסולין ובחוך נמי נפטר: **ומשני ליה רב דימי**. הא דתני חייב ד [שלא לשמו והא דתני פסולין ודכוותיה בחוך פטור בשחטן לשמו ומדקשיא ליה דתני לוי אכזר ליואי ש"מ שמיע ליה לרב דימי דמתני' דבר ליואי נמי בצמוסקר זמן וקאמר חייב ואע"ג דאינו ראוי לשמו צפנים ראוי לשלל לשמו וסייעתא לרב חלקיה: **רב אשי רמי מהני'**. דקתני לשמו פטור אצרייתא קמייתא דתינא לעיל חייב: **ומשני מהני' לשמו וצרייתא שלא לשמו**. כרב חלקיה: **נימא סהוי סיזופסיה דרב הונא**. מדכי ד [אתא רב דימי כדאמרן דליכא לאוקומא צומנו מדקשיא ליה תני לוי אדחני בר ליואי: **הכא במאי עסקינן**. דמחוסר זמן חייב בשלל לשמו: **כגון שהפריש שני אשמוס לאחריו**. שאם יאכזר האחד דחשך צפני שחטן אהד מנהס בחוך קודם זמנו לשם עולה דהאי כיון דקופו לרעייה קאי דאשם שפירו צעליו רועה ודמיו לקיץ המזבח שהיא עולה חזי לדוכמיה א [צפנים אי שחיט לגופיה לעולה:

פסח כשאר ימות השנה דאינו כשר לשמו. דתנן ב [שחטו קודם חלות פסול כשאר ב"ן הערבים: שלמים הוא. ואין זה אלא לשמו: **לימא מסייע ליה**. לרב חלקיה: **יכול שאני מוציא**. מאל פתח שלא יתייבב בחוך על עולת א [מחוסר זמן צבעלים כגון של יולדת ומצורע הואיל

פסח כשאר ימות השנה דאינו כשר לשמו וכשר שלא לשמו פסח כשאר ימות השנה שלמים נינהו לימא מסייע ליה ב [יכול שאני מוציא אף עולת א [מחוסר זמן בבעלים ואשם נזיר ואשם מצורע ב [ת"ל ישור מ"מ כשב מ"מ עז מ"מ ואילו חטאת שיריא במאי עסקינן אילימא בומנו מאי איריא אשם אפילו חטאת נמי אלא שלא לזמנו ב [ובמאי אילימא לשמו אשם אמאי חייב אלא לאו שלא לשמו לעולם בזמנו ושלא לשמו א [ורבי אליעזר היא דאמר מקשינן אשם לחטאת ותנא מפל וה"ה עיקר ת"ש א [יכול שאני מרבה ד [עולת מחוסר זמן בגופה וחטאת בין בגופה בין בבעלים ת"ל ו [ואל פתח אהל מועד כל שאינו ראוי לכא בפתח אהל מועד אין חייבין עליהו ואילו אשם שיריא במאי עסקינן אילימא לשמו אשם נמי ליפטריה אלא לאו שלא לשמו ה [לעולם שלא לשמו ור"א היא דמקיש אשם לחטאת תנא עיקר וכ"ש לטפל ת"ש דכי אתא רב דימי אמר תנא דבי ר' ו [ליואי יבול שאני מוציא אף

פסח כשאר ימות השנה שלמים הוא. פי' צקוטסרס ואין זה אלא לשמו משמע שרואה לומר דכיון דשלמים הוא כששחטנו לשם שלמים היינו לשמו וא"מ והלא כששחטנו לשם עולה או לשם זבח אחר היו נמי שלמים כדאמר' צפ"ק ו [לעיל ח: **לכל דשחיט ליה שלמים ליהו וי"ל דמ"מ כיון דשלמים הוא הכי הוא כשר לשמו ושלא לשמו כגון לשם שלמים ולשם זבח אחר:**

מחוסר זמן בבע"ים. אעולה דקוא קאי ולא לאיניך: **או שהיו בני שתי שנים ושחטן פסולין**. הך צרייתא איתא צפ' התכלת (מנחות מח: ו [הכא והתם קתני פסולין ועוד תניא התם צאדק צרייתא פסולין ועמוכר נורקן וילאו לצית השריפה ותימה דצתמורה צפ' אלו קדשים ד [דף י"ט: ו [תניא אשם צו שנה והציאו צו שנים ב [כגון שמים והציאו צן שנה כשרים ולא עלו א [לשם צעלים לשם חובה ר"ש אומר כל עצמן אינן קדושים וי"ל דכאן לשמו כאן שלא לשמו כדמשני הכא ומיחו קשה דא"כ קשיא לרב הונא הא איכא האי דפסול לשמו וכשר שלא לשמו ועוד דאי בשלל לשמו מיייר צתמורה ל"ל למימנו ולא עלו לשם חובה הא אפילו צמלומו א [נמי דכיון דשלל לשמו הוא אין עולה לשם חובה:

עולת מחוסר זמן בבעלים אשם ו [נזיר ואשם מצורע (מנין ונסיב להו תלמודא לחיובא ולא ידענא מאי היא) מאי תלמודא אמר רבינא שור מכל מקום כשב מכל מקום עז מכל מקום ה [הא מאי רומיא כדאמרת אמר ר"ג ו [משום [דרמי] דתנא דבי ר' ליואי ו [ארתני לוי ו [באשם נזיר ואשם מצורע ששחטן שלא לשמן כשירין ולא עלו לבעלים לשום חובה שחטן מחוסר זמן בבעלים או שהיו בני שתי שנים ושחטן פסולין ומשני רב דימי לא קשיא כאן לשמו כאן שלא לשמו רב אשי רמי מתני' אברייא ומשני כאן לשמו וכאן שלא לשמו לימא תיהו תיובתיה דרב הונא אמר לך רב הונא הכא במאי עסקינן כגון שהפריש שתי אשמות לאחריות דחד מינייהו מעיקרא א [עולה היא

לרביי להאי משור וכבז ועו הרי כשר ליקרב וכמלותו צפנים הוא שחטו בחוך. אלא ב [קא משני לעולם צומנו ושלא לשמו ואיצטריך לרבייה משום שלל לשמו פסול הוא: **ור"א היא**. דמקיש אשם לחטאת דמיפסיל בשלל לשמו צפנים צאשמות ב [דלפ"ה מייבב עלה בחוך אע"ג א [דעיקר מנייה לשמו אשם אכתי אי הוה מעייל ליה לפנים הוה כשר למשחמיה סתמא וכשר לשם אשם ועולה א [לשם חובה דמשום דיצוריה לא מיעקר שמייה מנייה וכל כמה דלא שחמיה ליה בעיקרה ב [קאי סתמא לשמו הלכך כי שחיט ליה ראוי לפנים לשמו היה. וה"ה דלחטאת שלא לשמו נמי חייב אלא תנא טפל ואשמעינן אע"ג דכה"ג פסול צפנים מחייב עליה בחוך וה"ה לעיקר דמ"ש סוף סוף תרוייהו פסילי שלא לשמן ובת"כ ו [אחרי פ"ט ו [קתני בה כדתיא שלא לשמו וע"כ מוקי לה כר"א דאילו לרבנן לא איצטריך ליה לרביי דהא כי האי גוונא מתקבלת צפנים היא ב [ס"ט. קייעתא לרב חלקיה ומיוצבתא דרב הונא: **גגופא** ב [כגון תוך שמונה ללידתה: **יכול שאני מרבה** א [גרס הכא דרש"א ב [דלעיל היא. ובתורת כהנים ו [שם פרש' ו [הכי תניא לה אזריא את אליו שאינו מיוחדין לשם ולא אזריא עולה מחוסרת זמן גגופה וחטאת בין גגופה כו' והגרסנין ב [שינו את הלשון וגרסנין ד [הכא יבול שאני מרבה ב [את כו' לפי שהציזאה בלימודא ב [אחריתא וסברי דסיפא דההיא דלעיל היא א [כו'. **יכול שאני מרבה**. משום ב [מ"מ אף עולה מחוסר זמן וכו': **וחטאת בין גגופא בין צבעלים**. כגון של נזיר ומצורע שלא מלאו ימייהם ב [ואילו אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ב [שיירייה ולא רבייה לפטורא שמת מיינה ס"ל דחייב: **ובמאי אי נימא בלשמו אשם נמי ניפטריה**. דהא לא חזי: **אלא שלא לשמו**. הלכך חטאת פטור דלא חזי לפנים ואשם חייב דחזי לפנים ואף על גב דאין ראוי לשמו והיינו כרב חלקיה ודלא כרב הונא: ה"ג **הא מני ר"א היא כו'** ולא גרסנין לעולם בלשמו: **הא מני ר"א היא**. כלומר דהאי בשלל לשמו היא כדקאמרת הלכך חטאת פטור דלא חזי צפנים לא בלשמו זמן הוא פטור דלא חזי צפנים לשמו צומנו זמן ולא לשלל לשמו דר"א קאמר א [דפסיל צאשם שלא לשמו והאי דשייביה לאשם לאו דק"ל דחייב אלא כיון דחד טעמא הוא משום דתרוייהו פסולין שלא לשמו צפנים הוא תנא עיקר חטאת דפטור וכ"ש טפל אשם והאי כ"ש גמגום ודחוקיה דרב הונא לאוקמיה כר"א משום סיפא דעל כרחיך כרבי אליעזר מיתוקמא דכפרישנא לעיל א [ועוד משום דלרבנן לא ב [לפינן אשם מחטאת ליכא למימר תנא האי והוא הדין דאין להאף על גב דלרבנן נמי קאמר דפטור דאין כך לשמו. וכשר שלא לשמו לא מני לאוקומא כרבנן דא"כ נשמעינן אשם דפטור דנשמעינן ב [בה מתייב וכו"ש חטאת: **ס"ט דכי אשא רב דימי כו' ואילו חטאת אשם זיירא ובמאי כו'**. כדאזויבנא ו [צקמייתא: **ומאי קושיא**. לסיועה לרב חלקיה דלמנא ה"ג כדאמרין דצומנו קאי כדאוקמא צקמייתא לעיל ור"א היא: **אמר ר"נ בר יצחק**. לא מלי לאוקומי להא צומנו משום דרב דימי קשיא ליה דתני (ליה) בר ליואי אדחני לוי שחטן מחוסר זמן צבעלים פסולין ובחוך נמי נפטר: **ומשני ליה רב דימי**. הא דתני חייב ד [שלא לשמו והא דתני פסולין ודכוותיה בחוך פטור בשחטן לשמו ומדקשיא ליה דתני לוי אכזר ליואי ש"מ שמיע ליה לרב דימי דמתני' דבר ליואי נמי בצמוסקר זמן וקאמר חייב ואע"ג דאינו ראוי לשמו צפנים ראוי לשלל לשמו וסייעתא לרב חלקיה: **רב אשי רמי מהני'**. דקתני לשמו פטור אצרייתא קמייתא דתינא לעיל חייב: **ומשני מהני' לשמו וצרייתא שלא לשמו**. כרב חלקיה: **נימא סהוי סיזופסיה דרב הונא**. מדכי ד [אתא רב דימי כדאמרן דליכא לאוקומא צומנו מדקשיא ליה תני לוי אדחני בר ליואי: **הכא במאי עסקינן**. דמחוסר זמן חייב בשלל לשמו: **כגון שהפריש שני אשמוס לאחריו**. שאם יאכזר האחד דחשך צפני שחטן אהד מנהס בחוך קודם זמנו לשם עולה דהאי כיון דקופו לרעייה קאי דאשם שפירו צעליו רועה ודמיו לקיץ המזבח שהיא עולה חזי לדוכמיה א [צפנים אי שחיט לגופיה לעולה:

כדכר

^[א] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[ב] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[ג] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[ד] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[ה] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[ו] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[ז] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[ח] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[ט] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[י] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[יא] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[יב] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[יג] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[יד] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[טו] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[טז] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[יז] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[יח] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[יט] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[כ] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[כא] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[כב] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[כג] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[כד] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[כה] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[כו] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[כז] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[כח] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[כט] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[ל] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לא] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לב] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לג] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לד] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לה] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לו] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לז] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לח] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לט] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לך] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לם] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לנ] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לו] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לז] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לח] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לט] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לך] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לם] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לנ] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לו] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לז] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לח] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לט] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לך] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לם] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לנ] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לו] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לז] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לח] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לט] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לך] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לם] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לנ] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לו] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לז] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לח] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לט] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לך] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לם] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לנ] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לו] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לז] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לח] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לט] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לך] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לם] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לנ] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לו] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לז] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לח] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לט] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לך] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לם] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לנ] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לו] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לז] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לח] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לט] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לך] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לם] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לנ] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לו] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לז] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לח] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לט] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לך] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לם] חת"כ דלפי אשם נזיר ומצורע מחוסרי זמן צבעים ^[לנ] חת

עין משפט
גַר מוצה

א מיי פֿיר מנה' פסטי' ה'ל טי':

תורה אור השלם

1. וְאֵלֶּכֶם הַאֲמַר אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן הַגֵּר אֲשֶׁר יָגוּר בְּתוֹכְכֶם אֲשֶׁר יַעֲלֶה עִלָּיִךְ אִלְּכֶם:
2. וְיִשְׁלַח אֶת גֵּרְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיַעֲלֶוּ עִלָּיִךְ וְיִזְבְּחוּ וְיִזְבְּחִים שְׁלָמִים לַיהוָה פְּרִיָּם:

שמות כד, ה
3. וְגַם הַכֹּהֲנִים הַדְּגוּשִׁים אֵל יְהוָה וְיִתְקַשְׁרוּ בִּן יַעֲרִץ בָּדָם יְהוּדִי:
שמות יט, כב
4. וְיֹאמַר מֹשֶׁה אֶל אֶהְרֹן הָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה לְאַמְרֵךְ בְּקִרְבִּי אֲקַדֵּשׁ וְעַל מִי כָל הַזֶּמֶן אֲקַבֵּד וְיָדִים אֲהַרֶּךְ:
ויקרא יג, ג
5. וְגַעֲרֵתִי שָׂקָה לְבֵנֵי יִשְׂרָאֵל וְגִקְדַּשׁ בְּכֹדֶךָ:

שמות כט, מג
6. דוּם לַיהוָה וְהִתְחַלְלֵנוּ לוֹ אֵל הַתֹּהֵר בְּמַעֲלִיךְ יְהוָה בְּאִשׁ עֵשֶׂה מִצּוּת:
תהילים יז, ד
7. עַתְּ לִקְרוֹד וְעַתְּ לַחֲרֹב עַת לַחֲשׂוֹת וְעַתְּ לִדְבֹר:

קולת ג, ז
8. נוֹרָא אֱלֹהִים מִמְקַדְשֶׁךָ אֵל יִשְׂרָאֵל דוּדָא נַחְנוּ עוּ וְנַעֲבֹדוּחַ לְעַם בְּרוּךְ אֱלֹהִים:
תהילים טו, לו
9. וְיָבֵן נַח מִזְבֵּחַ לַיהוָה וְיִחַק מִכֵּל הַבְּהֵמָה הַטּוֹרָה וְיִעֲלֶה הַזֶּהוֹב וְיִתְקַדֵּשׁ הַיּוֹם עֲלֵיךְ בַּמִּזְבֵּחַ:

בראשית ח, כ

מוסף רש"י

אשם שניתק לרעייה. כגון מתורת אשם ואשם שנתו מעני או אשם נזפה, וק"ל (מתורה יז), כל שחטטת ממה שאשם רועה, ומנגן בכ"ז ואחריו לו ירעה (רע"ב ק"ב). ונתק מדין אשם לנשיה, שאמרו לו כ"ז הולילו וירעה (רע"ב ה). ומטת ואשם אינן כאן נדנה ונתפסקוהו באלו חן קטנה לזה, ובני טמא ולמחו לו ירעה (רע"ב דמטה). ואלאם מגידי הלמח כל שחטטת ממה שאשם רועה, ואשם יתקן מעליו והכלבו לאשר לרעות שחטט א יחול צו טוט שיכל לפשוט במשך קין המזבח עלות, והרועים דמיים טופלים לנדנה, ומה האז נדנה שש שפרות היו במקדש ומכוב עליהן נדנה וטס וטס ומיין כל מותר דמי טמאל ואשם ומצליק משש קין המזבח עלות, בער לשם ועירות לכהנים, שזו נדנה של ירועים הכסן נתקן ממורה (כב). חל חל המיין עד שיטס ומיעיקל לרעייה שטוס פתס (פסחים עג). עד שלא תקפלא שחטטת (מתורה כג). שקמים ומטמל לשם עלה וידר (כ). כישור. נעולת קין המזבח, והולל וסוף וקין דמיו לכן היו עומדים (פסחים עט וכע"ז). רע"ב ה). דאח קתמחל לשם עולה קאי לרמים (מתורה טט). ואין שם אשם עליו, נדנה שפרות עולה (מתורה יז). כישור. כשור. כלל הנזיר, אלא מוצה לדמה מעשה לי וזבחא. עליו את עולותיו ואת עולותיו שמת (שמות ז) ולא פירש ממן דמייהו הפשטן ויחמונן של עולות והקדשת לימיונן של שלמים (הגה"ת

ו. וכע"ז טוסה דר) ופרטות באהל מועד. מההוקם המשכן ודיבר עמו מעל הפרוכת שם פירש לו הכתוב. דמכתיב ויקרא חל מה ידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר, ובפסר מורה הכהנס דהיינו ויקרא נתפרשו לו הלכות קרבן וכן דברים שלא נתפרשו לו כל זכרן ויפשו לו חל מההוקם המשכן באהל מועד. שאמר כאן נאמר כאן ואי"פ שלא נכתב: ונתפרשלו בערבות מואב. מפני משה לישאל, שאמר (דברים א) בעבר הידן כארץ מואב האולל משה בלח את המורה וגו' (הגה"ת ו):

קטו:

מה העלאה שהיא גמר עבודה בו'. סוגיא זו קשה אהיה לדלעל ברשש השוטט (דף קז וס) דדרשין להכי כמד רחמנא או לביבת את הזורק דלא ימתי מצינייא ומשום הכי פטור ל^א מקבל צמוך: **ויתיב** וקאמר וישלח וגו'. פירש צקונטרס וימיז רב חסדא וקאמר

ונראה ל^ח [לפך דימיז וקאמר

ארב הונא קאי: **א"ל הכי אמר רב אסי** ופסקוהו. פ"י כמו שאמרת אמר רב חסי דוישלח היינו עבודה צבכורות אכל חכמים הפסיקוהו ומנעוהו מלומר **כן ושני** לשונות צקונטרס עיקר ל^ח: **רמזו** הקב"ה ל^אמשה ולא ידעו.

פ"י ולא ידע צמי אכל היה יודע שעמיד הקצ"ה לקדש את המשכן **צלחם** גדול דלמרי' צמדש^ט שאמר לו משה ל^אהרן היימי סבור צי או צך: **וקיבל שבר** ע^ל שתיקתו. מתיא

צמורת כהנים צעצער זה נתייחד אצלו הדיבור דכתיב צפרשת יין ושכר אל משת וידבר ה' אל אהרן ולא כתיב אל משה ותימה דצסיפרי ט דריש צפרשת קרס דכתיב וידבר אל אהרן שומע אני שהדיבור אל אהרן ת"ל כאשר דבר ה' ציד משה לו צפרשת מחמתו השרופים הא למדנו שהדיבור למשה שיאמר לאהרן ושמה זה קורא נתייחד הא דכתיב אל אהרן ולא שיאמר לצני ישראל:

בללות נאמרו בסניי בו'. היה מני לאמיוי מדר' יוסי

הגלילי דלמר צפ"ק דמגיגה (דף ו: ולקמן ק). לדין טעונה הפשט וניתוח:

פרת הטאת פרק ארבעה עשר זבחים

כדרכ הונא אמר רב כו' שיתק לרעייה. שיתק מדין הקרבה ומסרוהו לרועה עד שיטמאצ דקי"ל (תמורה דף יח). כל שצחטטת ממה שאשם רועה: **עולה**. אשר יעלה עולה: **גמר עבודה**. שאין אחריה עבודה ואיתרצו להו צאף כל כגון המנסך ומקטיר קטרת ומקטיר קמנים י^ח:

ומקטיר מנחת כהנים: **ויסיז רב חסדא וקאמר וישלח אש נערי בני ישראל**. נראה צעיני שהספרים חסרים כאן ולא ידעמי מנה ואס אין חסרין זהו פירושו יתיב רב חסדא וקאמר להאי קרא וישלח את נערי וגו' ומפרש דאלו הצבורות: **א"ל רב הונא הכי אמר רב אסי** ופסקו. אותו היום פסקה עבודה מן הצבורות שממיני נגטוו על

הכהונה כדליף לקמן ושמשו נדצ ואזיהוא כל אותה שנה ראשונה עד שהוקם המשכן וממו: לישאח אחרינהו **הכי אמר רב אסי** ופסקו. לריך להפסיק כאן נגינת ט טעם המקרא צאתמחמא ולא יקרא צטעס פשטא כמו שאנו קורין אותו דכשהוא נקרא צטעס פשטא משמע שקריחא נערי

צני ישראל צבק על ועלו עולות משמע שהס עלוס אכל כשאחה קורה צאתמחמא עומדת התיבה לצדה ואינה צבק על ועלו וי"ל שלא שלחם אלא להציא הקרצנות ולעמוד עליהם ועלו עולות אותם שכסרים להעלותם דהיינו נדצ ואזיהוא שמצאלו לסיני הופרשו הכהנים כדליף לקמן: **סבר רב חסדא לאזיצייה** טא **מסיני**. דקמני שנהגו עבודה צבכורות עד יוס הקמת המשכן: **שמעיה**. רב חסדא לרב חנא ל^ב דימיז וקאמר מו משמיה רב אלא כו': **אזיצייה מצרייטא** דשוויא צנולסו. שמהא שזה להשיב על כל דצרי: **עולה** ל^ב **שקריבו ישראל** **נדבר**. סיני קודם ממן מורה וישלח ל^ח את נערי וגו': **והכל כשרין** ליקרב.

דלמפרש ואזיל צמהה ומיה ועוף כו': **והכל קרצו עולות**. השמה משמע שלא היו מקריבין אלא עולות ולקמיה פריך עליה: **רשאין לעשות** כן. דלא נאסרו להן הצמות: **יתקדשו**. מלעלות ואע"פ שרגילין לגשת אלי ולהעלות ל^ח העד צהן שלא יעלו צהר: **וז פרישם צבורות**. הזהיר את הצבכורות להפריש ל^ח מן ההר: **וז פרישם נדצ ואזיהוא**. כלומר לא נקראו צבורות כהנים אלא מי הן הכהנים הנגשים שהזכרו כאן לפרוש מן ההר זה נדצ ואזיהוא שנעשו צסיני כהנים והן הכהנים הנגשים אל ה' להקריב קרצנות: **היינו דכסיב** כשמטו נדצ ואזיהוא אשר ל^ח דבר וגו' דקאמר צסיני (שמות יט) פן יפרון (ט) צסה ה' וכיון שלא נהרו לפרוש מן

היכל ל^ח צהקמת המשכן פרך צהס: **אלא למ"ד** **וז פרישם צנורות היכא רמיזא**. ה"ג ולא גרסי' פרישת נדצ ואזיהוא ל^ח היכא רמיזא מיתת נדצ ואזיהוא שיכינו על הבית יתקדש צבכודיו ולא נרמו להצין מה ל^ב הוא עד שמתו: **אלא כדי להקדש צנודו של מקוס עליהם**. להודיע שהוא נורא על יראו ומיודעיו וזהו הוא אשר דבר אלי ציוס שננטויתי על המשכן ונקדש צבכודי צאותם הנכבדים וקרובים לי אקדש: **שאמר וידוס אהרן**. הרי ששתק וקבל השכר. מפרש צצ"ר ט שמתוך כך וזה ונתייחד קין וזהו פרשט שמוי יין ולא הוזכר צאותו דיבור משה אלא אהרן: **נורא אלהים ממקדשך**. אלהים זו מדת הדין אימתי הוא נורא ל^א ע"י שהוא עושה דיין צמקודשיו: **אלא עולה קשיא**. דקמני הכא (דטעונה הפשטן) וניתוח: **כללוס נאמרו צסיני**. כגון מוצח אדמה תעשה לי וזבחת עליו וגו' (שמות כ) ולא נתפרשו הלכות עולה ושלמים שס: **ופרטום צאהל מועד**. לאחר שהוקם המשכן נאמרו צסיני. כגון מוצח אדמה והפשיע ונתח (ו) לרצי ישמעאל שמע"י דעולה שהקריבו צסיני ל^א הוטענה הפשט וניתוח: **נשחלשו צערצום מואב**. מורה שחור משה ואמרה להם על הסקר דכתיב (דברים א) בעבר הידן כארץ מואב האזיל משה וגו': **חיה צנלל צהמה**. דכתיב זאת הבהמה אשר תאכלו וגו' וסמין ליה אזיל וצני ויחמור וגו' ט (שס יד):

ה"ג

מסורת הש"ס

א) לעל ה: ק"ב. פסחים עג. ט"ז טה: ע"ש מנחות ד. ממורה יח, ט"ז תיב אחרי פ"י ה"ט ואילך, ט מגילה ו: ע"ש ולקמן קכ. ע"ש ט מוסף פיה פ"ד ה"ג, ד ע' מכילתא בא פ"א, ט ירוש' מגילה פ"א ה"א, ו) מכילתא יתרו בחדש פ"ד, ו) תיב שמני במילואים הל' לו, ח) געין ו. ע"ש, ט) מגילה ו. מטה ל. ו') [נדריס פ"א, וט"ז ע"י תי"כ שמני פרשי ב ה"ח, ספרי ראה ק, וצ"ע תוספ' ב"ק פ"ו ה"ז, מכילתא יתרו בחדש פ"ג, תי"ב ויקרא נדבה פרשי ב ה"ז, ירוש' יתרובין פ"י ה"א (ע"ש במפרשים), ט) [ע"י ויקרא נדב שמיני פ"צ ב, ו) ק"ז ע"ש

הגהות הב"ח

א) נב' יתיב רב חנה בר רב קטיף:
ב) רש"י ה"ה היינו וכו' פן יפוח בה' ה':
א) ד"ח ופנינו וכו' ומח שמעינן לרבי ישמעאל דעלה:

שינויי נוסחאות

א) והמקבל דמים בחוץ (ש"ס: ט) ללפי ג' כשיי ל"ל דרב חסדא ויתוב רב חסדא וקא קרי (הגה"ת: ג) כצ"ל מקיס הפסוקי ויעלו עולות ויזבחו וזבחים שלמים:
ד) קרבו ופסקו, וז הניכסל עיקר, דומיל דלר"ע הסס צמניה על עולת ממד קרבה וזכז לא פסקה, קאמר כאח נענין טעמת צבורות אפסל (יעב"ט: ח) ל"ל מצרייטא (ש"ס: ו) ל"ל הדי הבמות (ש"ס: ו) ל"ל ליקרב (ש"ס: ובה"ז, ובה' ברוש"י: ח) ל"ל ע"י דוד (הגה"ת: ג) ל"ל דום (ש"ס: ד) ג"י הלקוט ע"י שלמה (הגה"ת: ט) שהקב"ה עושה דין במקודשו. כן ג"י הלקוט (הגה"ת: טו) כ"א קמציס של מנחות לל"ל ומתקלס (כתתיב, ב"ש: יז) כצלת כמי' נוסף ונשנו בערבות מואב (ש"ס: ט) חן בהמה ועוף כמשמעו לל"ל (ש"ס: וצ"ב: יח) קמציס של מנחות לל"ל (ש"ס: ט) ל"ל טעם צנינת (ש"ס: כא) ל"ל לאותוהיה ממתני' (ש"ס: כב) ל"ל הונא (הגה"ת, כתתיב, וע"י צבי"ח אות ח' וצבי"ח לעיל ובמורה' ותיב: כג) דבר זה שפך לעיל קודם דיה' אלויה' (ש"ס: כד) כדכתיב וישלח לל"ל (בבא"ה: ו) ולהעלות קרבנות לל"ל (ש"ס: כז) ל"ל לפרוש (ש"ס: כח) ל"ל במשנה (ש"ס: לב) ל"ל במשנה (ש"ס: לג) פטור קומין ומקבל בחוץ לל"ל (ב"ש: לד) ל"ל רלי נראה לפרש (צ"פ: לה) מל"ל אינן עיקר (בבא"ה:)

